

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
katedra občanského práva
Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
vedoucí diplomové práce

P O S U D E K

diplomové práce Marka Kovandy
„Pojem, podstata a podoba cenného papíru“

V předložené práci se autor věnuje tématu, které je, alespoň v podmínkách naší fakulty, netradiční a k jehož zpracování tedy příliš často nedochází. To platí o cenných papírech obecně a ještě více pak o jejich základních teoretických otázkách, jakými jsou jejich pojem, podstata a podoba. Tento fakt lze snadno pochopit, neboť právě uvedené téma – což je jeho obsahovým rysem – velmi výrazně vykračuje za hranice jednoho právního odvětví, ať již je to občanské právo, nebo právo obchodní. Obsah obou těchto charakteristik pak způsobuje, že jde současně o téma nelehké ke zpracování. Autor si tedy vytyčil úkol náročnější, než je zpracování diplomové práce za běžných podmínek. Již proto zasluhuje pochvalu. Ta by však byla patrně málo, kdyby nemohla následovat pochvala druhá, totiž pochvala za to, že se splnění vytyčeného úkolu povedlo. Mám radost z možnosti konstatovat, že i pro tuto druhou pochvalu je důvod a že tak již v úvodu svého posudku mohu splnění tohoto úkolu označit za zdařilé.

Na obecné úrovni patří ke kladům práce především to, že autor pochopil a „uchopil“ vše podstatné, co zpracovávanou materií tvoří. S tím pak souvisí i rozumné rozvržení jednotlivých dílčích témat, která se analyzují. Na škodu není, že oproti původnímu záměru autor spojuje do jedné kapitoly problematiku pojmu a podstaty cenného papíru, neboť tyto otázky spolu souvisejí, ba se i prolínají. Rovněž kriticky nenamítám, že za tento tematický okruh autor řadí samostatnou kapitolu o „jiných významných otázkách souvisejících s cenným papírem“, jakkoli se s ní v původní osnově nepočítalo; otázky funkce, vydávání a formy cenného papíru, jakož i otázka nominátního a inominátního cenného papíru totiž hrají významnou úlohu pro pochopení toho, co cenný papír skutečně je, přičemž autor je traktuje v adekvátní míře. Konečně třetí kapitola je věnována podobě cenného papíru, jejíž pojem zákonodárce sice opustil, z věcného hlediska tím však po mém soudu pochybil, takže vítám,

že autor nešel v jeho šlépějích. Hlavně však v této souvislosti vítám, že v tomto rámci nejen rozebral základní aspekty listinného a zaknihovaného cenného papíru, ale neopomenul ani otázky hromadné listiny a imobilizovaného cenného papíru. Velmi sympatický je rovněž přehled, s jakým autor přistupuje k vybraným problémům problematiky cenného papíru, a to přehled jak meritorní, tak i o pramenech, s nimiž autor pracuje a jejichž okruh je na úrovni diplomové práce v podstatě vyčerpávající. Co se konečně týče formálního hlediska, je práce sepsána živým jazykem a má charakter kultivovaného literárního projevu.

Z kriticky laděných připomínek lze na obecné úrovni vyjádřit jen velmi málo. Snad jen tři připomínky. Za prvé, jakkoli se v práci postihuje to, co představuje podstatu cenného papíru, tj. inkorporaci, mělo by to být (patrně i pod samostatnou rubrikou) výrazněji vyjádřeno. Za druhé, prezentace názorů plynoucích z použitých pramenů, které autor bezpečně ovládá, jde v souhrnu práce tak trochu na úkor vlastních názorů autora. Konečně za třetí, při citacích kolektivních prací se většinou neuvádí skutečný autor citované myšlenky a někdy naopak se takový autor uvádí, jako by použitou kolektivní práci sepsal sám.

Pokud jde o jednotlivosti, vyvolává práce připomínek trochu více, nejde však o problémy nijak frapantní; postačí je proto uvést většinou jen heslovitě. Nic proti pojmu „investments“ v právu Velké Británie (str. 10), ale i tam se používá pojem „securities“. Investiční nástroj je oproti cenným papírům pojem nejen širším (str. 11), ale i užším. Akceptace Příbyla při vymezení konstitutivních listin (str. 16) sotva může popřít, že i samotné cenné papíry právo většinou konstituují. Z teoretických hledisek pozor jednak na chybu (str. 17) označující dědění za převod a jednak (u str. 24 a 27) na to, že i relativní práva působí vůči neurčitému okruhu osob. Pokud jde o legální definici cenného papíru (str. 28 a násl.), postrádám její ještě výraznější kritiku, a to zejména co do údajné nutnosti uplatnit právo s listinou. Byť jde o podrobnost, zasluhoval by (na str. 38) přece jen bližší vysvětlení zavádějící § 521 NOZ. Pro diskusi při obhajobě bych byl rád, kdyby se autor zamyslel nad tvrzeními o nutnosti předání cenného papíru při jeho převodu (str. 43), o tom, že hromadná úschova je možná i u nezastupitelných cenných papírů (str. 49), a o tom, že zaknihování přichází v úvahu „prakticky jen u akcií a dluhopisů“ (str. 54). Při popisu soustavy zaknihování (str. 55 a násl.) se opomíjí evidence vedené ČNB a nově i Ministerstvem financí. Konečně osobně se nemohu ztotožnit s převzatým názorem (na str. 59) o nevhodnosti evidence, kterou vedlo Středisko cenných papírů.

Přes všechny shora uvedené připomínky, resp. právě s ohledem na to, co tvoří jejich obsah, mohu uzavřít, že v žádném případě nesnižují kvalitu posuzované diplomové práce. Tu považuji za práci, která je velmi kvalitní, v některých směrech nadprůměrná, přičemž z jejího

obsahu jasně plyne, že si autor bezpečně osvojil zkoumanou materii, že s touto materií umí též velmi dobře pracovat a výsledky své práce adekvátně prezentovat. Předložená práce tedy nepochybně splňuje všechny požadavky kladené na diplomovou práci, a proto jednoznačně doporučuji, aby byla připuštěna k obhajobě.

V Praze dne 17. května 2014

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.